

(ร่าง)

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือ

เรื่อง กำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินความรู้
ก่อนและหลังการจดทะเบียนล่ามภาษามือ

โดยที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือ ได้มีมติในที่ประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ เห็นชอบให้มีการจัดร่างประกาศคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือ เรื่อง กำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินความรู้ก่อนและหลังการจดทะเบียนล่ามภาษามือ

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือ เรื่อง กำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินความรู้ก่อนและหลังการจดทะเบียนล่ามภาษามือ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป เว้นแต่การดำเนินการตามข้อ ๔(๒) และ (๓) และการดำเนินการตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ หรือข้อ ๘ เฉพาะล่ามภาษามือตามข้อ ๔(๒) และ (๓) ให้มีผลใช้บังคับใช้บังคับเมื่อพ้น ๑๘๐ วันนับตั้งแต่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือ เรื่อง กำหนดวิธีการจดทะเบียนล่ามภาษามือ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือ เรื่อง กำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจดทะเบียนล่ามภาษามือชุมชน และเกณฑ์การประเมินล่ามภาษามือชุมชน ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๔ ให้แบ่งประเภทล่ามภาษามือที่รับการจดทะเบียนออกเป็นสามประเภท ดังนี้

(๑) ล่ามภาษามือชุมชน

(๒) ล่ามภาษามืออาชีพ

(๓) ล่ามภาษามือเฉพาะทาง

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการออกบัตรประจำตัวล่ามภาษามือตามวรรคหนึ่ง โดยระบุประเภทล่ามภาษามือเพียงประเภทเดียว ทั้งนี้ กรณีตาม (๓) ให้ระบุสาขาที่เชี่ยวชาญไว้ด้วย

วิธีการปฏิบัติหน้าที่ของล่ามภาษามือในการถ่ายทอดความหมายกับบุคคลที่มีข้อบกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย หรือบุคคลที่เป็นคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ให้ดำเนินการตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยอาจเลือกวิธีการ ถ่ายทอดความหมายในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาษามือ ภาษาพูด ภาษาเขียน ด้วยลายมือ หรือพิมพ์ตัวอักษร หรือวิธีการอื่นใดที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานการณ์นั้น ๆ

ข้อ ๕ การปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นล่ามภาษามือชุมชน ให้สามารถบริการล่ามภาษามือแก่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข

(๒) การสมัครงานหรือการติดต่อประสานงานด้านการประกอบอาชีพ

(๓) การร้องทุกข์การกล่าวโทษหรือเป็นพยานในชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายอื่น

/(๔) การบริการ ...

(๔) การบริการในเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ การติดต่อการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน การขอใบอนุญาตขับขี่ยานยนต์หรือรถจักรยานยนต์ หรือบัตรแสดงตนอื่นๆ ตามกฎหมาย การจัดทำนิติกรรม สัญญา และการขออนุมัติหรือการขออนุญาตในเรื่องต่าง ๆ การขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย การให้ปากคำต่อเจ้าพนักงานตามกฎหมาย และการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การฝึกงานหรือฝึกสอน การสอบวัดผลในลักษณะต่าง ๆ การแสดงออกซึ่งความสามารถของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายต่อสังคมชุมชนตามความจำเป็น การเข้าร่วมพิธีการทางศาสนา หรือประเพณีต่าง ๆ ตามความเชื่อของสังคมแห่งนั้นจัดให้มีขึ้น และการขอรับบริการสาธารณสุขอื่น เพื่อสนองตอบความจำเป็นพื้นฐานของคนพิการ และบุคคลในครอบครัว

ข้อ ๖ การปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นล่ามภาษามืออาชีพ ให้สามารถบริการล่ามภาษามือแก่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายตามข้อ ๕ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บริการล่ามภาษามือในกรณีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรือฝึกอบรม รวมทั้งเป็นผู้บรรยายโดยหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรภาคเอกชนเป็นผู้จัด ซึ่งมีคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าร่วมด้วย หรือล่ามภาษามือในแปลคำฟ้องหรือคำให้การของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในชั้นศาลในฐานะเป็นโจทก์ จำเลย หรือพยานบุคคล

ข้อ ๗ การปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นล่ามภาษามือเฉพาะทาง ให้สามารถบริการล่ามภาษามือแก่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ตามข้อ ๕ และข้อ ๖ แล้ว และสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บริการล่ามภาษามือ ในกรณีมีความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น การใช้ภาษามือสำหรับการแปลภาษาต่างประเทศ หรือการใช้ภาษามือต่างประเทศหรือภาษามือสากลให้เป็นภาษามือไทยหรือภาษาไทย หรือแปลกลับไปเป็นเป็นภาษาต่างประเทศได้ การใช้ภาษามือสัมผัสแปลเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ การใช้ภาษามือแปลเป็นคำศัพท์ทางการแพทย์ขณะทำการตรวจวินิจฉัยหรือการรักษาโรค เช่น การรักษาโดยจะต้องผ่าตัด การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางการแพทย์ในการรักษา และผลกระทบข้างเคียงในการรักษาโรค เป็นต้น

ข้อ ๘ คุณสมบัติทั่วไปของผู้ที่จะขอจดทะเบียนเป็นล่ามภาษามือทุกประเภท

(๑) อายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

(๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นประกาศนียบัตรล่ามภาษามือ หรือผ่านการอบรมหลักสูตรล่ามภาษามือตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือกำหนด หรือหลักสูตรอื่นที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือให้การรับรอง หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ล่ามภาษามือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือประกาศกำหนด

ข้อ ๙ การประเมินความรู้เพื่อขอรับการจดทะเบียนเป็นล่ามภาษามือทั้งสามประเภท ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีล่ามภาษามือขอรับการจดทะเบียนเป็นล่ามภาษามือรายใหม่ หรือการต่ออายุซึ่งผู้นั้นยังไม่เคยเข้ารับประเมินความรู้โดยการสอบภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติมาก่อน ให้มีการประเมินความรู้โดยการสอบภาคทฤษฎีและสอบภาคปฏิบัติก่อนรับการจดทะเบียนหรือต่ออายุ โดยคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน แบ่งเป็นคะแนนสอบภาคทฤษฎี ๔๐ คะแนน และภาคปฏิบัติ ๖๐ คะแนน โดยผู้สอบผ่านซึ่งภาคทฤษฎีต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และภาคปฏิบัติต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และเก็บคะแนนไว้เป็นรายภาคได้ ทั้งนี้ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่ประเมินความรู้คณะหนึ่งหรือหลายคณะตามความจำเป็น โดยองค์ประกอบในหนึ่งคณะให้มีคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสองคนและล่ามภาษามือที่รับจดทะเบียนแล้วสองคน และกรณีการประเมินความรู้ตามข้อ ๙ (๓) ให้มีการแต่งตั้งผู้มีความรู้เฉพาะทางที่จะจัดสอบหนึ่งคนร่วมเป็นคณะทำงานด้วย

(๒) การต่ออายุซึ่งผู้นั้นเคยเข้ารับประเมินความรู้โดยผ่านการสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาก่อน ให้มีการประเมินความรู้จากรายงานผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา หรือการเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมตามหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๐ เอกสารประกอบการยื่นคำขอรับการจดทะเบียนเป็นล่ามภาษามือ มีดังนี้

(๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑ ฉบับ

(๒) สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ฉบับ

(๓) รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวกและไม่ใส่แว่นตาดำ ขนาด ๑ นิ้ว จำนวน ๒ รูป

(๔) สำเนาเอกสารแสดงการสำเร็จการศึกษาหรือผ่านการอบรมหลักสูตรล่ามภาษามือตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือกำหนดหรือหลักสูตรให้การรับรอง หรือหนังสือรับรองประสบการณ์ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือกำหนด

(๕) หลักฐานผ่านการประเมินความรู้ที่ออกโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เอกสารประกอบคำขอตามวรรคหนึ่ง กรณีผู้ยื่นคำขอรับการจดทะเบียนเป็นล่ามภาษามือทั้งสามประเภทตามข้อ ๔ ในคราวเดียวกัน ให้ใช้เอกสารชุดเดียวกันได้

ข้อ ๑๑ ให้ถือว่าบุคคลที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นล่ามภาษามือชุมชนตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือฉบับก่อนที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับตามข้อ ๒ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นล่ามภาษามือตามข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ได้ทุกประเภท โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคคลนั้น จนกว่าบัตรประจำตัวล่ามภาษามือจะหมดอายุ

ข้อ ๑๒ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจกำหนดแบบคำขอรับจดทะเบียน บัตรประจำตัวล่ามภาษามือ วิธีการประเมินความรู้ และมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษามือเพื่อให้เป็นไปตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่

เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นางสาวสรายุภัสร์ อนุมัติราชกิจ)

อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
ประธานอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาล่ามภาษามือ